

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL VŠĮ „ŽALIA MITYBA“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2014-08-14 Nr. 12R-56

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), l.e. Nesažiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos pareigas Kristinos Grigaitės, Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Maisto produktų ir rekreacinių paslaugų skyrius vedėjos Neringos Baronienės bei Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorės Neringos Ulbaitės,

dalyvaujant Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Vilniaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotai atstovei vyriausiajai specialistei <duomenys neskelbtini> bei VŠĮ „Žalia mityba“ direktoriui <duomenys neskelbtini>,

sekretoriaujant Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Nesažiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vyriausiajam specialistui Liudui Rinkevičiui,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo (toliau – Reklamos įstatymas) 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje bei rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo bylą pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Vilniaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2014-07-09 Reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 69RIP-22 (toliau – Protokolas) dėl VŠĮ „Žalia mityba“ (įstaigos kodas – 302668193, adresas – Švitrigailos g. 7/16, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-07-11 gavo Tarnybos raštu Nr. 69D1-930 persiųstą Protokolą dėl VŠĮ „Žalia mityba“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Protokole nurodyta, kad VŠĮ „Žalia mityba“ produktų „Detox‘o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix‘as“, „Detox‘o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ reklamoje, skleidžiamoje interneto tinklalapyje www.gyvasmaistelis.lt:

1) Skiltyje „Prekės“ temose „Detox'o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix'as“ ir „Detoxo Švarinam mišinys“ naudojo teiginius:

kuriomis nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„įvairių maistingųjų jūros dumblių, bei kitų maistingiausių komponentų mišinys, kuris <...> šarmina organizmą (kas neleidžia susidaryti uždegiminiams organizme procesams), <...>“,

kuriomis nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„antiseptinių prieskonių ir žolelių mišinys padės išvalyti parazitus ir grybelius, tokius kaip candida ir kita, kurie minta rūgštiniu maistu“, „Esant <...> nevirškinimui, pilvo pūtimui, kai vargina <...> trauškanojančios akys.“. „Jei laikote naminių gyvūnų (šuo, katė) rekomenduotina vartoti Antiparazitas mišinį.“, „Padės esant vidurių užkietėjimui“,

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai:

„Mišinyje visas spektras vitamino B. chlorofilo, vitaminų ir mikroelementų, geležies.“. „Super produktų mix'as - aukštą maistinę vertę turintys produktai.“. „Įvairių maistingųjų jūros dumblių, bei kitų maistingiausių komponentų mišinys, kuris padeda išvalyti limfą. <...> gerina kraujo kokybę, skatina raudonųjų kraujo kūnelių susidarymą, gerina protinę veiklą bei suteikia organizmui daugiau energijos.“. „Švarinam — tinkamai žarnyno funkcijai palaikyti, išvalyti nuo toksinių medžiagų bei pagalba metant svori.“. „<...> (sudėtyje yra ir kitos sudedamosios dalys), padės išvalyti žarnyno toksinus bei žarnyno sienes.“. „tinkamai žarnyno funkcijai palaikyti.“. „Apetito mažinimui.“. „Atstato ir palaiko tinkamą žarnyno mikroflorą.“. „Kada vartoti? Norint išvalyti organizmą, žarnyną, numesti greičiau ir lengviau nereikalingus kilogramus.“ Švarinam“ - skirtas išvalyti žarnyno sienes.“.

2) Skiltyje „Mokymai-kursai“ temoje „DETOXAS 21 d.“ naudojo teiginius:

kuriomis nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„Kam reikalinga trijų savaičių detox'o programa? Jei Jums pasireiškia šie požymiai: antsvoris, chroniška sloga, nuolat atsinaujinantys peršalimo požymiai, odos spuoguotumas, paraudusios akys, liežuvio apnašos, virškinimo sutrikimai, blogas kvapas iš burnos, aitrus prakaito kvapas, ankstyvos raukšlės, energijos stoka, chroniškas nuovargis, blogas miegas, viduriu užkietėjimas, padidėjęs kraujospūdis, nuolatinis atsikosėjimas gleivėmis, sąnarių skausmas, alergija, depresyvi nuotaika, gausus mėsos valgymas, alkoholio vartojimas, rūkymas.“. „Anti parazitas - antiseptinių prieskonių ir žolelių mišinys padės išvalyti parazitus ir grybelius, tokius kaip candida, kurie minta rūgštiniu maistu<...>“, „kiti mišiniai bei produktai - tokie kaip augaliniai fermentai, probiotikai, maistinis molis, oregano aliejus (galingiausias gamtinis antiseptikas), kurie padės kūnui ląsteliniame lygmenyje apsivalyti nuo teršalų, grybelių ir kt.“. „natūraliomis priemonėmis atliekamas apsivalymas padeda tiesiogiai spręsti negalavimus.“.

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai:

„Specialūs mišiniai ir produktai Tai natūralios priemonės, kurios skirtos organizmo valymui ir atstatymui.“. „Mišiniai: Super produktu mix'as - aukštą maistinę vertę turintys produktai, kurie padės išvalyti limfą, atstatyti kraujo kokybę bei suteiks organizmui daugiau energijos apsivalymo periodu.“. „Chlorella — <...> Tai yra vienas iš didžiausių pasaulio „Super maistų“, suteikiančių daug maistinių medžiagų siekiant palaikyti gerą sveikatą.“. „Vartojant netinkamus jo organizmui maisto produktus, organizme lieka didelė dalis toksinų, dėl kurių anksčiau ar vėliau pradeda žmogų vargina [sic] antsvorio problemos, ligos, energijos stoka, nemiga, nervingumas.“. „Dalyviai, kurie jau praėjo programą džiaugiasi sutrumpėjusiu miego poreikiu, šviesesnėmis mintimis, kūno lengvumu, atsikračius nereikalingais kilogramais, padidėjusia bendra kūno energijos jėga.“.

a) Atsiliepimuose po tema „DETOXAS 21 d.“ naudojo teiginius:

kuriomis nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„Ši programa yra labai geras būdas lengvai pereiti prie maisto, kuris <...> yra gera profilaktika daugeliui ligų.“.

kuriomis nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„O kur dar įvairūs negalavimai,- jie tiesiog išgaravo! Taip, brangieji, tai pavadinčiau panacėja.“.

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai, bei teiginiai, kuriomis nurodo kiek ir kaip greitai galima numesti svorio:

„Ši programa pranoko mano lūkesčius. <...> Visą gyvenimą organizme kaupti toksinai ir įvairios atliekos išsivalė per tris detoksikacijos savaites. Tai nuostabus jausmas, kai užplūsta energija, kuri neišsenka per visa diena iki vėlumos: kai jauti, kad porą valandų reikia mažiau nakties miego ir atsikeli žvalus, pailsėjęs, puikios nuotaikos ir su noru kalnus versti. Kai nepučia pilvo, kai nebereikalingi dezodorantai, panaikinantys prakaito kvapą, nes jo paprasčiausiai nėra. Kai atsikėlus ryte nėra baltų apnašų ant liežuvio, nes jis visiškai švarus. Kai pasisvėrus sušunki iš džiaugsmo: ištirpo 5 kg., bet oda nėra nieka nesuglebo, o atvirksčiai, atsigavo ir paskaistėjo. <...> Tai reikia patirti kiekvienam. Ši programa pakeitė mano požiūrį į mitybą.“. „<...> mano organizmas man dėkoja,

dovanodamas man gerą savijautą, pakilią nuotaiką, entuziazmą, švelnią ir lygią odą, nukritusį svorį, šviesias akis ir nuolatinę šypsena veide. Taip pat jaučiu didelį emocinį pakilimą, laaabei [sic] tikiu savimi, nes nugalėjau save isties lengviau nei tiejau:) [sic]“, „Manau tai viena geriausių programų šiuo metu Lietuvoje, net neverta kalbėti apie viso organizmo pagerėjimą, kol pats neišbandei ir kaip gali pasikeist visas gyvenimas ir požiūris į jį nuo "paprasto" organizmo valymo. Tiesiog REKOMENDUOJU!“ „Šita programa man patiko, nes nevaržai savęs maisto kiekiu, nesakau kad buvo lengva praeit pro jogurtą ar sūri :) <...> nukrito 4kg, galvoju ką dedu į burną, <...> būkim dėkingi savo kūnui ir leiskim jam atsikvėpti, tai padarykim DETOX'O programa :D“. „Rezultatai po šių trijų savaitių yra akivaizdūs: labai pagerėjo miegas, pagražėjo oda: ji tapo skalesnė, lygesnė, atsirado daugiau energijos, labiau sekasi susikaupti, kas man šiuo metu yra labai aktualu.“ „Programos metu numėčiau du kilogramus. <...> Esu tvirtai įsitikinusi - šią programą kartosiu dar ne kartą!“

3) Skiltyje „Mokymai-kursai“ temoje „DETOXAS 21 d. VILNIUJE!“ naudojo teiginius: kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„Vienas tokių būdų - detoksikacijos, arba kitaip tariant, natūrali, organizmo valymo programa, padedanti nuosekliai išvalyti mūsų organizmą nuo susikaupusių toksinų, kurie gali pasireikšti antsvorio, chroniškos slogos, peršalimo, problematinės odos, paraudusių akių problemomis, virškinimo sutrikimais, blogu kvapu iš burnos, aitriu prakaito kvapu, ankstyvomis raukšlėmis, blogu miegu, padidėjusiu kraujospūdžiu, nuolatine bloga nuotaika ir kt. požymiais.“

kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„Trijų savaitių programos metu dalyviai gaus ir specialius mišinius bei produktus. Tai natūralios priemonės <...> Anti parazitas - antiseptinių prieskonių ir žolelių mišinys padės išvalyti parazitus ir grybelius, tokius kaip candida, kurie minta rūgštiniu maistu <...> produktai - tokie kaip augaliniai enzymai, probiotikai, maistinis molis, oregano aliejus (galingiausias gamtinis antiseptikas), kurie padės kūnui ląsteliniame lygmenyje apsivalyti nuo teršalų, grybelių ir kt.“

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai:

„<...> rezultatai, neabejotinai, džiugins ilgai: spindinti oda, akys. atsikratysit nereikalingų kilogramų lengvai ir be drastiškų priemonių, susigražinkit jaunatvišką energiją!“ „Trijų savaitių tokios programos užtenka, jog kūnas atjaunėtų, nereikalingi kilogramai ištirptų, oda ir akys pradėtų spindėti, sugrįžtų energiją, o kūnas taptų lankstesnis ir grakštesnis“, „Sumažėja miego poreikis, nebevargina mieguistumas, maksimaliai sugrįžta energija, normalizuojasi kraujo spaudimas.“ „Trijų savaitių programos metu dalyviai gaus ir specialius mišinius bei produktus. Tai natūralios priemonės, kurios skirtos organizmo valymui ir atstatymui: Super produktu mix'as - aukštą maistinę vertę turintys produktai, kurie padės išvalyti limfą, atstatyti kraujo kokybę bei suteiks organizmui daugiau energijos apsivalymo periodu. <...>. Chlorella — vienas turtingiausias [sic] chlorofilo turintis augalas, pažymintys [sic] savo maistinę vertę. Tai yra vienas iš didžiausių [sic] pasaulio "Super maistu", suteikiančiu daug maistinių medžiagų siekiant palaikyti gerą sveikatą.“ „Programa vykdoma natūraliais metodais, kurie žingsnis po žingsnio padeda atstatyti organizmo pusiausvyrą, atjaunina, atkuria ir sugrąžina energiją“

a) Atsiliepimuose po tema „DETOXAS 21 d. VILNIUJE!“ naudojo teiginius:

kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„<...> yra gera profilaktika daugeliui ligų.“

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai, bei teiginiai, kuriais nurodo kiek ir kaip greitai galima numesti svorio:

„Rekomenduoju šią detox'o programą visiems, kam rūpi sveikata, nes tai puikus impulsas pradėti kažką iš esmės keisti ir susiformuoti naujus maitinimosi įgūdžius. Nes juk mes esame tai, k` valgome. Praėjus šią, teisingai subalansuotą trijų savaitių programą, ne tik detoksikavau [sic] savo organizmą, bet ir iš esmės pakeičiau mitybą, o kas svarbiausia, tai vyko labai sklandžiai ir neįprastai lengvai.“ „Jei kas prieš koki pusmetį man būtų pasakęs, kad 100% pereisiu prie žalios mitybos, bučiau garsiai nusijuokusi :), bet dabar tai darau ir net nenoriu pagalvot apie kitokią valgymą. <...>

Džiaugiuosi, kad per tas tris savaites kai kas pasikeitė i gerąją pusę: žymiai suretėjo [sic]

alergijos į maistą, kurios pastaruoju metu mane kankindavo po kelis kartus per diena, dabar tai kartojasi kelis kartus per savaitę, tikiuosi kažkada ir visai išnyks. Numečiau tris kilogramus, kas niekada nepamaišo :)", „Programos metu netekau 4,5 kg ir dėl to žymiai geriau jaučiuosi.

Programos metu pasikeitė skonis. Šiuo metu labai skanūs yra vaisiai ir daržovės. Anksčiau tokio malonumo juos valgydama nejausdavau. Manau, kad ši programa yra labai geras būdas lengvai pereiti prie maisto, kuris duoda daug energijos <...>“, „Programos metu numečiau du kilogramus, tas buvo labai netikėtai malonu — juk nepatyriau jokių sunkumų. Iki tol vartodavau kavą ir niekaip negalėjau jos atsisakyti, tačiau pradėjus dalyvauti programoje, atrodo nenugalimas potraukis kavai kažkur dingo. Ypač veiksmingos pasirodė žarnyno valymo procedūros, ir kaip, pasirodo, paprasta jas atlikti! Labai gerą poveikį turėjo organizmo valymas Glauberio druska. Man ši programa pasirodė itin apgalvota, pagrįsta, nė akimirkos nesuabejojau nė vienu jos žingsniu. Esu tvirtai įsitikinusi — šią programą kartosiu dar ne kartą!“,

4) Skiltyje „Apie“ temoje „Kas yra gyvas maistas“ naudojo teiginius:

kuriomis nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„Visus gyvūnus jis augino maitindamas švariais, apdorotais maisto produktais, neturinčiais praktiškai jokių vitaminų ar mineralų. Nepaisant varganos mitybos, gyvūnai augo, ir nerodė jokių ligų požymių.“

kuriomis nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„Tačiau vėliau, kai jie subrendo, juose pastebėti degeneracijos požymiai, <...>: dantų kariesas, vidurių užkietėjimas, aukštas žalingų bakterijų lygis gaubtinėje žarnoje bei kalcio trūkumas kauluose. Vidaus organų autopsija parodė panašią žalą, atsirandančią ir pas žmones, kenčiančius nuo senėjimo ligų. Šiuo nemalonių pokyčių nesugebėjo pašalinti jokie vitaminų papildai. Juos pašalina tik šviežio žalio maisto gausa, žalėsiai, grūdai bei daržovės, jeigu jie buvo pradedami tiekti pakankamai anksti.“, „Tą patį poveikį jos [Žalios skaidulos] sukelia žmogui, kenčiančiam nuo nuolatinio žemo cukraus lygio kraujyje, ir panaikina nuotaikos svyravimus bei kitus simptomus, kurie pasireiškia esant hipoglikemijai.“,

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai, bei teiginiai, kuriomis nurodomi organizmo funkcijų pasikeitimai, jei nevartojami ar vartojami tam tikri produktai, keliant vartotojams baime ligų atsiradimu ar sveikatos sutrikimais:

„Gaukite senėjimą stabdančių fermentų“. „Nusistovėjusi mitybos doktrina prognozuotu didelių negalavimų skaičių.“, „Nuostabu yra tai, kad numesdami svorio su dieta, kurioje yra daug žaliu produktu, jūs neatrodysite išdžiuvę ar suglebę. Oda ir raumenys tampa tvirti, ir visas kūnas palaipsniui stebuklingai atjaunėja.“, „Vitaminas A, kuris gausiai gaminamas organizme, jei jūs gaunate pakankamai beta-karotino iš šviežių žaliu daržovių bei morkų, padeda sureguliuoti riebalų pusiausvyrą odoje.“, „kodėl žaliu maistu praturtinta dieta taip gerai susidoroja su nuovargiu ir pakylėja žmogų, yra ta, jog ji pakeičia cukraus lygį kraujyje.“, „Žalios skaidulos padeda subalansuoti cukraus kiekį kraujyje.“,

Analogiško turinio reklama buvo skleidžiama skilties „Mokymai-kursai“ temose „Trijų savaitių detox'o programa Vilniuje“ ir „Trijų savaitių detox'o programa Kaune“, bei atsiliepimuose, kur naudojami analogiški išvardintiems teiginiai.

Protokole nurodyta, jog šie teiginiai neatitinka 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnyba ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009 (OL 2009 L 188. p. 14) 16 straipsnio, 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) 3 straipsnio a ir e dalių, 5 straipsnio 1 dalies, 7 straipsnio 2 pastraipos, 10 straipsnio 1 dalies ir 3 dalies, 12 straipsnio b dalies, 13 straipsnio 1 ir 3 dalių, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 2 ir 4 dalių, ir Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“, patvirtintos Lietuvos

Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 677 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“ patvirtinimo“ 7, 11.2 ir 12 punktu reikalavimų.

Tuo VŠĮ „Žalia mityba“ pažeidė Reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą, kuri draudžia reklamoje nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Protokole nurodyta, kad Tarnyba neturi duomenų, jog VŠĮ „Žalia mityba“ Reklamos įstatymą pažeidė pakartotinai.

Protokole nurodyta, kad VŠĮ „Žalia mityba“ neatvyko susipažinti su protokolu, todėl 2014-06-18 šis įmonei išsiųstas registruotu laišku.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija 2014-08-07 posėdyje išklaušė bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus.

Komisijos pirmininkas pasiteiravo Tarnybos atstovių, ar Tarnyba gali papildyti bylos medžiagą naujomis pastabomis.

Tarnybos atstovės pastabų neturėjo.

Komisijos pirmininkas paprašė VŠĮ „Žalia mityba“ atstovų pateikti paaiškinimus dėl bylos aplinkybių.

Įstaigos atstovė nurodė, kad įmonė nepateikė laiku duomenų dėl įmonėje susiklosčiusios ypatingos situacijos. Atstovė teigė, kad jau po pirmojo Tarnybos įspėjimo dalis informacijos buvo pašalinta (informacija nebebuvo prieinama pagrindiniame tinklapio puslapyje, tačiau buvo pasiekama „archyvuose“), o bylos nagrinėjimo posėdžio metu reklaminė informacija yra visiškai pašalinta iš tinklapio. Atstovė nurodė, jog informacija nebuvo pašalinta laiku, nepašalinta iš tinklapio „archyvų“ dėl atsakingo įstaigos darbuotojo neapsižiūrėjimo.

<duomenys neskelbtini>

Komisijos pirmininkas uždavė klausimą įstaigos atstovams, kodėl tyrimo metu nebuvo bendradarbiaujama su priežiūros institucija ir buvo kliudoma Tarnybos tyrimui.

<duomenys neskelbtini>

Atstovė nurodė, jog greičiausiai dėl šių priežasčių buvo praleisti terminai pateikti prašomus duomenis institucijoms, tačiau paaiškinti, kodėl institucijoms nebuvo nurodyta susidariusi situacija, negalėjo.

<duomenys neskelbtini>

Komisijos pirmininkas pasiteiravo, ar Tarnybos atstovės dar turi pastabų.

Tarnybos atstovė pažymėjo, kad nors įstaigos atstovė ir teigė, kad aptariama reklaminė informacija iš tinklapio yra pašalinta, 2014-08-06 Tarnyba patikrino www.gyvasmaistelis.lt tinklapį ir užfiksavo, jog informacija yra prieinama.

Komisijos narė pasiteiravo įstaigos atstovų, kokius konkrečius dokumentus apie įstaigos finansinę padėtį jie šiuo metu turi, ir ar galėtų pateikti duomenis posėdžio protokolui apie įstaigos pajamas.

Atstovė paaiškino, jog šiuo metu yra įstaigos finansinę veiklos ataskaita už 2013 m., *<duomenys neskelbtini>*, tačiau paties dokumento atstovai neatsinešė ir tų duomenų posėdžio metu pateikti negali.

Komisijos narė paklausė Tarnybos atstovių, ar Tarnyba gavo vartotojų skundų, dėl aptariamų reklamuotų produktų.

Tarnybos atstovė atsakė, jog skundų tiesiogiai iš vartotojų negavo.

Komisijos narė paklausė įstaigos atstovų, ar šie galėtų pateikti duomenis apie reklamuojamų produktų kainas.

Įstaigos atstovė nurodė, kad neturi šių duomenų.

Tarnybos atstovė pažymėjo, kad tinklalapyje, kuriame buvo talpinama aptariama medžiaga, buvo nurodytos produktų kainos — Tarnybos atstovė pademonstravo užfiksuotus tinklalapio ekrano vaizdus realiu laiku, kuriuose nurodytos kainos: 30, 40 Lt.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių 37 punktu, Komisija nutarė atidėti bylos „Dėl VŠĮ „Žalia mityba“ Lietuvos Respublikos reklamos

įstatymo pažeidimo“ nagrinėjimą iki 2014-08-14 13:00 ir nurodyti VŠĮ „Žalia mityba“ pateikti papildomus įrodymus Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai iki 2014-08-12.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-08-12 gavo VŠĮ „Žalia mityba“ pateiktą raštą su priedais.

Rašte įstaiga pažymėjo, kad internetinėje svetainėje www.gvvasmaistelis.lt skelbta informacija apie maisto produktus „Detox'o Anti parazitas“, „Detox'o Super produktų mix'as“, „Detox'o Švarinam mišinys“ ir „Chlorella“ yra panaikinta. Pažymėjo ir tai, kad šie produktai, išskyrus reklamą internetinėje svetainėje www.gvvasmaistelis.lt, daugiau nebuvo niekur reklamuojami, todėl reklamos mastas ir trukmė laikytini nedideliais. Minimais produktais prekiauta nuo 2013-05-01 iki 2013-12-31.

<duomenys neskelbtini>

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija 2014-08-14 posėdyje išklauė bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus.

Komisijos pirmininkas pasiteiravo proceso dalyvių, ar šie norėtų pateikti papildomus paaiškinimus.

Tarnybos atstovė atsakė, jog šiuo metu naujų pastabų neturi.

Įstaigos direktorius pažymėjo, kad taip pat neturi pastabų.

Komisijos pirmininkas pasiteiravo įstaigos direktoriaus, kokių veiksmų buvo imtasi, kad būtų nutrauktas pažeidimas ir užkirstas kelias pažeidimams ateityje.

Įstaigos direktorius atsakė, kad įstaiga šiuo metu nutraukė veiklą maisto papildų srityje.

Komisijos narė paprašė įstaigos vadovo, kad jis aptariamus produktus pakomentuotų plačiau.

Įstaigos direktorius paaiškino, kad šie produktai yra maisto papildai, *<duomenys neskelbtini>*.

<duomenys neskelbtini>

Komisijos narė pasiteiravo, ar VŠĮ „Žalia mityba“ turėjo kompetentingą atsakingąjį asmenį, kuris prižiūrėjo šią maisto papildų gamybą.

<duomenys neskelbtini>

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, išklausiusi bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija
k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi, įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – daryti įtaką vartotojo ekonominei elgsenai.

VŠĮ „Žalia mityba“ interneto tinklalapyje www.gvvasmaistelis.lt skleista produktų „Detox'o Anti parazitas“, „Detox'o Super produktų mix'as“, „Detox'o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ reklama susijusi su bendrovės vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti minėtus maisto papildus, taigi atitinka Reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl VŠĮ „Žalia mityba“ skleistos reklamos atitikties Reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar

profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru išpūdžiu apie prekę (jos pakuotė, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir VŠĮ „Žalia mityba“ skleista produktų „Detox‘o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix‘as“, „Detox‘o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ reklama turėtų būti vertinama pagal vidutinio vartotojo suvokimą, kuris, skaitydamas šių produktų reklaminius teiginius, neatskiria teiginių apie produktų savybes ir vertina šią reklamą kaip visumą. Vidutinis vartotojas, peržiūrėjęs produktų „Detox‘o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix‘as“, „Detox‘o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ reklamą, galėjo nepagrįstai susidaryti išpūdį, kad minėti maisto papildai pasižymi ligų gydymo, profilaktinėmis ir kitomis savybėmis, kurių neturi, ir dėl šios priežasties būti suklaidintas.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maisto įstatymo bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. specialusis leidimas 15 skyrius, 6 tomas, p. 463) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009 (OL 2009 L 188, p. 14) 16 straipsnis nurodo, kad nepažeidžiant konkretesnių maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatų, vartotojų neturi klaidinti maisto ar pašarų etiketės, reklama ir pateikimas, įskaitant jų formą, išvaizdą arba įpakavimą, pakavimo medžiagas, sudėjimo tvarką, apipavidalinimą juos demonstruojant, įvairiausiomis priemonėmis apie juos teikiamą informaciją.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p.9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p. 36) 3 straipsnio a punkte nustatyta, kad nepažeidžiant Direktyvų 2000/13/EB ir 84/450/EEB, teiginiai apie maistingumą ir sveikatingumą neturi būti melagingi, dviprasmiški ar klaidinantys, o e punkte — tekstu arba naudojant vaizdinę, grafinę ar simbolinę išraišką nurodyti organizmo funkcijų pasikeitimus, jei šios nuorodos gali sukelti vartotojo baimę arba ja pasinaudoti. Šio reglamento 5 straipsnio 1 dalis numato būtinąsias sąlygas, kurioms esant leidžiama vartoti teiginius apie maistingumą ir sveikatingumą. Įstatymo 7 straipsnio 2 pastraipa numato, kad, jei reikia, remiantis Direktyvos 90/496/EEB 6 straipsniu, tame pačiame kaip informacija apie maistingumą regėjimo lauke pateikiamas medžiagos kiekis, su kuriuo yra susijęs teiginys apie maistingumą arba sveikatingumą ir kuris nepateikiamas maistingumo ženkliniame.

Reglamento 10 straipsnio 1 dalis numato, kad teiginiai apie sveikatingumą yra draudžiami, išskyrus atvejus, kai jie atitinka II skyriaus bendruosius ir šio skyriaus konkrečius reikalavimus bei yra leidžiami pagal šį reglamentą ir yra įtraukti į leidžiamų teiginių sąrašus, numatytus 13 ir 14 straipsniuose. Šio straipsnio 3 dalis reglamentuoja, kad nuorodą į bendro pobūdžio nekonkrečią naudą, kurią ta maistinė medžiaga ar maisto produktas apskritai teikia sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, galima daryti tik tuo atveju, jei kartu pateikiamas konkretus teiginys apie sveikatingumą, įtrauktas į sąrašus, numatytus 13 ir 14 straipsniuose. Reglamento 12 straipsnio b dalis numato, kad neleidžiama vartoti teiginių apie sveikatingumą, nurodančių kiek ir kaip greitai galima numesti svorio. Šio reglamento 13 straipsnio 1 dalis ir 3 dalys suformuluota nuostata, kad neleidžiama vartoti teiginių apie sveikatingumą, kurie nėra įtraukti į Komisijos 24 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka priimtų leistinų teiginių Bendrijos sąrašą.

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje suformuluoti draudimas kitaip klaidinti vartotojus.

Lietuvos higienos normos HN 119:2002 „Maisto produktų ženklavimas“ 7 punkte nustatyta, kad, atsižvelgiant į Bendrijos nuostatas, taikytinas natūraliam mineraliniam vandeniui ir specialios paskirties maisto produktams, ženklinant maisto produktus nei vienam iš jų neturi būti priskiriamos

gydomosios ar profilaktinės savybės arba daroma nuoroda į jas. Šios higienos normos papunkčiuose 11.1, 11.2 nustatyta, kad ženklavimas ir ženklavimo būdai neturi klaidinti pirkėjo visų pirma dėl: maisto produkto charakteristikų, ypač jo prigimties, tapatybės, savybių, sudėties, kiekio, tinkamumo vartoti termino, kilmės, pagaminimo būdo; maisto produktui priskirto poveikio arba savybių, kurių jis iš tikrųjų neturi; užuominos apie ypatingas maisto produkto savybes, nors tokias savybes turi visi panašūs maisto produktai. Higienos normos 12 punkte nustatyta, kad reikalavimai, nurodyti šios higienos normos 11 punkte, taikomi ir maisto produktų pateikimui, ypač jų formai, išvaizdai, pakuotei, naudojamoms pakavimo medžiagoms, jų išdėstymo tvarkai ir aplinkai, taip pat reklamavimui.

VšĮ „Žalia mityba“ produktų „Detox‘o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix‘as“, „Detox‘o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ reklamoje, skleidžiamoje interneto tinklalapyje www.gyvasmaistelis.lt naudojo šiuos teiginius:

1) Skiltyje „Prekės“ temose „Detox'o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix'as“ ir „Detoxo Švarinam mišinys“ naudojo teiginius:

kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„įvairių maistingųjų jūros dumblių, bei kitų maistingiausių komponentų mišinys, kuris <...> šarmina organizmą (kas neleidžia susidaryti uždegiminiams organizme procesams), <...>“,

kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„antiseptinių prieskonių ir žolelių mišinys padės išvalyti parazitus ir grybelius, tokius kaip candida ir kita, kurie minta rūgštiniu maistu“, „Esant <...> nevirškinimui, pilvo pūtimui, kai vargina <...> traukiančios akys.“ „Jei laikote naminių gyvūnų (šuo, katė) rekomenduotina vartoti Antiparazitas mišinį.“ „Padės esant vidurių užkietėjimui“,

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai:

„Mišinyje visas spektras vitamino B. chlorofilo, vitaminų ir mikroelementų, geležies.“ „Super produktų mix'as - aukštą maistinę vertę turintys produktai.“ „įvairių maistingųjų jūros dumblių, bei kitų maistingiausių komponentų mišinys, kuris padeda išvalyti limfą <...> gerina kraujo kokybę, skatina raudonųjų kraujo kūnelių susidarymą, gerina protinę veiklą bei suteikia organizmui daugiau energijos.“ „Švarinam — tinkamai žarnyno funkcijai palaikyti, išvalyti nuo toksinių medžiagų bei pagalba metant svorį.“ „<...> (sudėtyje yra ir kitos sudedamosios dalys), padės išvalyti žarnyno toksinus bei žarnyno sienes.“ „tinkamai žarnyno funkcijai palaikyti.“ „Apetito mažinimui.“ „Atstato ir palaiko tinkamą žarnyno mikroflorą.“ „Kada vartoti? Norint išvalyti organizmą, žarnyną, numesti greičiau ir lengviau nereikalingus kilogramus.“

Švarinam“ - skirtas išvalyti žarnyno sienes.“

2) Skiltyje „Mokymai-kursai“ temoje „DETOXAS 21 d.“ naudojo teiginius:

kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„Kam reikalinga trijų savaičių detox'o programa? Jei Jums pasireiškia šie požymiai: antsvoris, chroniška sloga, nuolat atsinaujinantys peršalimo požymiai, odos spuogutumas, paraudusios akys, liežuvio apnašos, virškinimo sutrikimai, blogas kvapas iš burnos, aitrus prakaito kvapas, ankstyvos raukšlės, energijos stoka, chroniškas nuovargis, blogas miegas, vidurių užkietėjimas, padidėjęs kraujospūdis, nuolatinis atsikosėjimas gleivėmis, sąnarių skausmas, alergija, depresyvi nuotaika, gausus mėsos valgymas, alkoholio vartojimas, rūkymas.“ „Anti parazitas - antiseptinių prieskonių ir žolelių mišinys padės išvalyti parazitus ir grybelius, tokius kaip candida, kurie minta rūgštiniu maistu<...>“, „kiti mišiniai bei produktai - tokie kaip augaliniai enzymai, probiotikai, maistinis molis, oregano aliejus (galingiausias gamtinis antiseptikas), kurie padės kūnui ląsteliniame lygmenyje apsivalyti nuo teršalų, grybelių ir kt...“, „natūraliomis priemonėmis atliekamas apsivalymas padeda tiesiogiai spręsti negalavimus.“

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai:

„Specialūs mišiniai ir produktai Tai natūralios priemonės, kurios skirtos organizmo valymui ir atstatymui.“ „Mišiniai: Super produktu mix'as - aukštą maistinę vertę turintys produktai, kurie padės išvalyti limfą, atstatyti kraujo kokybę bei suteiks organizmui daugiau energijos apsivalymo periodu.“ „Chlorella — <...> Tai yra vienas iš didžiausių pasaulio „Super maistų“,

suteikiančių daug maistinių medžiagų siekiant palaikyti gerą sveikatą.“, „Vartojant netinkamus jo organizmui maisto produktus, organizme lieka didelė dalis toksinų, dėl kuriu anksčiau ar vėliau pradeda žmogų vargina [sic] antsvorio problemos, ligos, energijos stoka, nemiga, nervingumas.“, „Dalyviai, kurie jau praėjo programą džiaugiasi sutrumpėjusiu miego poreikiu, šviesesnėmis mintimis, kūno lengvumu, atsikračius nereikalingais kilogramais, padidėjusia bendra kūno energijos jėga.“,

a) Atsiliepimuose po tema „DETOXAS 21 d.“ naudojo teiginius:
kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„Ši programa yra labai geras būdas lengvai pereiti prie maisto, kuris <...> yra gera profilaktika daugeliui ligų.“,

kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„O kur dar įvairūs negalavimai,- jie tiesiog išgaravo! Taip, brangieji, tai pavadinčiau panacėja.“,

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai, bei teiginiai, kuriais nurodo kiek ir kaip greitai galima numesti svorio:

„Ši programa pranoko mano lūkesčius. <...> Visą gyvenimą organizme kaupti toksinai ir įvairios atliekos išsivalė per tris detoksikacijos savaites. Tai nuostabus jausmas, kai užplūsta energija, kuri neišsenka per visa diena iki vėlumos: kai jauti, kad porą valandų reikia mažiau nakties miego ir atsikeli žvalus, pailsėjęs, puikios nuotaikos ir su noru kalnus versti. Kai nepučia pilvo, kai nebereikalingi dezodorantai, panaikinantys prakaito kvapą, nes jo paprasčiausiai nėra. Kai atsikėlus ryte nėra baltų apnašų ant liežuvio, nes jis visiškai švarus. Kai pasisvėrus sušunki iš džiaugsmo: ištirpo 5 kg., bet oda nė kiek nesuglebo, o atvirksčiai, atsigavo ir paskaistėjo. <...> Tai reikia patirti kiekvienam. Ši programa pakeitė mano požiūrį į mitybą.“, „<...> mano organizmas man dėkoja, dovanodamas man gerą savijautą, pakilią nuotaiką, entuziazmą, švelnią ir lygią odą, nukritusį svorį, šviesias akis ir nuolatinę šypsena veide. Taip pat jaučiu didelį emocinį pakilimą, laaabei [sic] tikiu savimi, nes nugalėjau save isties lengviau nei tiejau:) [sic]“, „Manau tai viena geriausių programų šiuo metu Lietuvoje, net neverta kalbėti apie viso organizmo pagerėjimą, kol pats neišbandei ir kaip gali pasikeist visas gyvenimas ir požiūris į jį nuo "paprasto" organizmo valymo. Tiesiog REKOMENDUOJU!“ „Šita programa man patiko, nes nevaržai savęs maisto kiekiu, nesakau kad buvo lengva praeit pro jogurtą ar sūri :) <...> nukrito 4kg, galvoju ką dedu į burną,<...> būkim dėkingi savo kūnui ir leiskim jam atsikvėpti, tai padarykim DETOX'O programa :D“. „Rezultatai po šių trijų savaičių yra akivaizdūs: labai pagerėjo miegas, pagražėjo oda: ji tapo skalesnė, lygesnė, atsirado daugiau energijos, labiau sekasi susikaupti, kas man šiuo metu yra labai aktualu.“, „Programos metu numečiau du kilogramus. <...> Esu tvirtai įsitikinusi - šią programą kartosiu dar ne kartą!“,

3) Skiltyje „Mokymai-kursai“ temoje „DETOXAS 21 d. VILNIUJE!“ naudojo teiginius:

kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„Vienas tokių būdų - detoksikacijos, arba kitaip tariant, natūrali, organizmo valymo programa, padedanti nuosekliai išvalyti mūsų organizmą nuo susikaupusių toksinų, kurie gali pasireikšti antsvorio, chroniškos slogos, peršalimo, problematinės odos, paraudusių akių problemomis, virškinimo sutrikimais, blogu kvapu iš burnos, aitriu prakaito kvapu, ankstyvomis raukšlėmis, blogu miegu, padidėjusiu kraujospūdžiu, nuolatinė bloga nuotaika ir kt. požymiais.“.

kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„Trijų savaičių programos metu dalyviai gaus ir specialius mišinius bei produktus. Tai natūralios priemonės <...> Anti parazitas - antiseptinių prieskonių ir žolelių mišinys padės išvalyti parazitus ir grybelius, tokius kaip candida, kurie minta rūgštiniu maistu <...> produktai - tokie kaip augaliniai fermentai, probiotikai, maistinis molis, oregano aliejus (galingiausias gamtinis antiseptikas), kurie padės kūnui lasteliniame lygmenyje apsivalyti nuo teršalų, grybelių ir kt.“,

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai:

„<...> rezultatai, neabejotinai, džiugins ilgai: spindinti oda, akys. atsikratysit nereikalingų kilogramų lengvai ir be drastiškų priemonių, susigrąžinkit jaunatvišką energiją!“, „Trijų savaitių tokios programos užtenka, jog kūnas atjaunėtų, nereikalingi kilogramai ištirptų, oda ir akys pradėtų spindėti, sugrįžtų energiją, o kūnas taptų lankstesnis ir grakštesnis“, „Sumažėja miego poreikis, nebevargina mieguistumas, maksimaliai sugrįžta energija, normalizuojasi kraujo spaudimas.“, „Trijų savaitių programos metu dalyviai gaus ir specialius mišinius bei produktus. Tai natūralios priemonės, kurios skirtos organizmo valymui ir atstatymui: Super produktu mix'as - aukštą maistinę vertę turintys produktai, kurie padės išvalyti limfą, atstatyti kraujo kokybę bei suteiks organizmui daugiau energijos apsilvalymo periodu. <...>. Chlorella — vienas turtingiausias [sic] chlorofilo turintis augalas, pažymintys [sic] savo maistinę vertę. Tai yra vienas iš didžiausių [sic] pasaulio "Super maistu", suteikiančiu daug maistinių medžiagų siekiant palaikyti gerą sveikatą.“. „Programa vykdoma natūraliais metodais, kurie žingsnis po žingsnio padeda atstatyti organizmo pusiausvyrą, atjaunina, atkuria ir sugrąžina energiją“,

a) Atsiliepimuose po tema „DETOXAS 21 d. VILNIUJE!“ naudojo teiginius:

kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„<...> yra gera profilaktika daugeliui ligų.“,

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai, bei teiginiai, kuriais nurodo kiek ir kaip greitai galima numesti svorio:

„Rekomenduoju šią detox'o programą visiems, kam rūpi sveikata, nes tai puikus impulsas pradėti kažką iš esmės keisti ir susiformuoti naujus maitinimosi įgūdžius. Nes juk mes esame tai, k` valgome. Praėjus šią, teisingai subalansuotą trijų savaitių programą, ne tik detoksikavau [sic] savo organizmą, bet ir iš esmės pakeičiau mitybą, o kas svarbiausia, tai vyko labai sklandžiai ir neįprastai lengvai.“, „Jei kas prieš kokį pusmetį man būtų pasakęs, kad 100% pereisiu prie žalios mitybos, bučiau garsiai nusijuokusi :), bet dabar tai darau ir net nenoriu pagalvoti apie kitokį valgymą. <...> Džiaugiuosi, kad per tas tris savaites kai kas pasikeitė i gerąją pusę: žymiai suretėjo [sic] alergijos į maistą, kurios pastaruoju metu mane kankindavo po kelis kartus per dieną, dabar tai kartojasi kelis kartus per savaitę, tikiuosi kažkada ir visai išnyks. Numečiau tris kilogramus, kas niekada nepamaiso :)“, „Programos metu netekau 4,5 kg ir dėl to žymiai geriau jaučiuosi. Programos metu pasikeitė skonis. Šiuo metu labai skanūs yra vaisiai ir daržovės. Anksčiau tokio malonumo juos valgydama nejausdavau. Manau, kad ši programa yra labai geras būdas lengvai pereiti prie maisto, kuris duoda daug energijos <...>“, „Programos metu numečiau du kilogramus, tas buvo labai netikėtai malonu — juk nepatyriau jokių sunkumų. Iki tol vartodavau kavą ir niekaip negalėjau jos atsisakyti, tačiau pradėjus dalyvauti programoje, atrodo nenugalimas potraukis kavai kažkur dingo. Ypač veiksmingos pasirodė žarnyno valymo procedūros, ir kaip, pasirodo, paprasta jas atlikti! Labai gerą poveikį turėjo organizmo valymas Glauberio druska. Man ši programa pasirodė itin apgalvota, pagrįsta, nė akimirkos nesuabejojau nė vienu jos žingsniu. Esu tvirtai įsitikinusi — šią programą kartosiu dar ne kartą!“,

4) Skiltyje „Apie“ temoje „Kas yra gyvas maistas“ naudojo teiginius:

kuriais nurodoma ir užsimenama apie profilaktines savybes:

„Visus gyvūnus jis augino maitindamas švariais, apdorotais maisto produktais, neturinčiais praktiškai jokių vitaminų ar mineralų. Nepaisant varganos mitybos, gyvūnai augo, ir nerodė jokių ligų požymių.“.

kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų gydymo savybes:

„Tačiau vėliau, kai jie subrendo, juose pastebėti degeneracijos požymiai, <...>: dantų kariesas, vidurių užkietėjimas, aukštas žalingų bakterijų lygis gaubtinėje žarnoje bei kalcio trūkumas kauluose. Vidaus organų autopsija parodė panašią žalą, atsirandančią ir pas žmones, kenčiančius nuo senėjimo ligų. šiuo nemalonių pokyčių nesugebėjo pašalinti jokie vitaminų papildai. Juos pašalina tik šviežio žalio maisto gausa, žalėsiai, grūdai bei daržovės, jeigu jie buvo pradedami tiekti pakankamai anksti.“, „Tą patį poveikį jos [Žalios skaidulos] sukelia žmogui, kenčiančiam nuo nuolatinio žemo cukraus lygio kraujyje, ir panaikina nuotaikos svyravimus bei kitus simptomus, kurie pasireiškia esant hipoglikemijai.“,

kurie klaidina vartotoją dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi, kadangi nepateikti teiginių naudojimą pagrindžiantys dokumentai, bei teiginiai, kuriais nurodomi organizmo funkcijų pasikeitimai, jei nevertojami ar vartojami tam tikri produktai, keliant vartotojams baime ligų atsiradimu ar sveikatos sutrikimais:

„Gaukite senėjimą stabdančių fermentų“. „Nusistovėjusi mitybos doktrina prognozuotu didelį negalavimų skaičių.“, „Nuostabu yra tai, kad numesdami svorio su dieta, kurioje yra daug žaliu produktu, jūs neatrodysite išdžiuvę ar suglebę. Oda ir raumenys tampa tvirti, ir visas kūnas palaipsniui stebuklingai atjaunėja.“, „Vitaminas A, kuris gausiai gaminamas organizme, jei jūs gaunate pakankamai beta-karotino iš šviežių žaliu daržovių bei morkų, padeda sureguliuoti riebalų pusiausvyrą odoje.“, „kodėl žaliu maistu praturtinta dieta taip gerai susidoroja su nuovargiu ir pakylėja žmogų, yra ta, jog ji pakeičia cukraus lygį kraujyje.“, „Žalios skaidulos padeda subalansuoti cukraus kiekį kraujyje.“

VšĮ „Žalia mityba“ teikdama produktų „Detox‘o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix‘as“, „Detox‘o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ reklamą vartojo teiginius, nurodytus aukščiau ir nurodė ir užsiminė apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, ir taip nesilaikė aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog maisto papildai produktų „Detox‘o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix‘as“, „Detox‘o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ nėra vaistiniai preparatai, todėl negali būti reklamuojami nurodant vaistinių preparatų savybes. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio, imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vadovaujantis Maisto įstatymo 5 straipsniu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Dėl VšĮ „Žalia mityba“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad VšĮ „Žalia mityba“ produktų „Detox‘o Anti parazitas“, „Detox‘o Super produktų mix‘as“, „Detox‘o Švarinam mišinys“ bei Chlorella“ reklama platinta tinklapyje www.gyvasmaistelis.lt.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgia į tai, kad byloje turimi duomenys nurodo, jog tinklapyje www.gyvasmaistelis.lt reklama skleista nuo 2014-02-10 iki 2014-08-06.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, kad byloje nustatytos sunkinančios aplinkybės — Tarnybos protokole nurodoma, kad VšĮ „Žalia mityba“ nebendradarbiavo, neteikė prašomu dokumentų ir informacijos, kliudė vykdyti tyrimą, tęsė Reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimą, nepaisydama įpareigojimo nutraukti Reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų neatitinkančios reklamos naudojimą ir siūlymo pakeisti į teisės aktų reikalavimus atitinkančią reklamą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 8 dalimis, n u t a r i a

už Reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą skirti VŠĮ „Žalia mityba“ 15 000 Lt (penkiolikos tūkstančių litų) baudą.

Nutarimas per 30 dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius pavaduotoja,
pavadojanti Valstybinės vartotojų teisių
apsaugos tarnybos direktorių

Živilė Kazakevičienė